

væsentlig er kommet tilstede ved Kongen, og at det altsaa er høist uegentligt, at han her kalder Stifterne private Personer. Jeg skal ved denne Leilighed blot gjøre den Bemærkning, at naar den ærede Minister omtalte, at der skulde være gjort en „Insinuation“ imod ham ved et Forslag, der var fremkommet her i Thinget, hvoraf blandt Andre ogsaa jeg var Stiller, saa er dette langt fra at være Tilfældet; det er ingen Insinuation, Forslaget er Udtryk for en inderlig Overbevisning om Sandheden af den Paastand, man derigjennem har gjort, en Sandhed, der er oplyst ved de Underfølgelser, som have fundet Sted i den Kommission, som jeg har deltaget i. Det er derfor efter min Mening en høist ubeføiet Betegnelse af dette vort Forslag, at kalde det en „Insinuation“ imod Ministeren. Der er andre af Grundlovens Tilfagn, der endnu staa uopfyldte fra denne Regjeringens og tidligere Regjeringers Side. Endnu er det jo saaledes i Landets Kjøbstadkommuner, at deres Sager ikke afgjøres af dem selv, men at det er en af Kongen udnævnt Embedsmand, der ved sin Stemmegivning kan afgjøre, hvorledes Sagerne der skulle ordnes. Hvorledes er det i Amtsrådene? Er der ikke ligeledes der en Amtmand, som indtager en dobbelt Stilling, idet han baade er der som Regjeringens Repræsentant og tillige stemmer med og afgjør de vigtigere Anliggender, saaledes at han berøver Kommunen den Selvbestemmelse, som den dog i Følge Grundloven har Ret til under Statens Tilsyn. Naar vi se hen til de Løfter, der ere givne om, at Fortidens Forrettigheeder, som vare bundne til Adel og Titel, skulde ophøre, hvorledes se vi da ikke, at de haandhæves paa Grund af, at der i forældede Fundatser findes visse Bestemmelser, som Grundloven ved sine udtrykkelige Ord maatte have tilintetgjort, selv om der ikke udkom nogen Lov i saa Henseende. Er det ikke saa, at Religionsfriheden heller ikke agtes af dette Ministerium netop ogsaa paa dette Punkt, idet Ministeriet ikke vil tilstede Folk, der ellers kunde have Adkomst til at nyde Godt af Kloster, dette, naar de ikke bekjende sig til Folkekirkenes Tro? Der er efter min Overbevisning i saa mange Retninger paaviselige Kjendsgjerninger, som tale for, at denne Regjering ikke søger at udvikle Grundloven og give den Gyldighed i Livet igjennem Love. Jeg vil tage endnu et Punkt: Man er i Genhold til Grundlovens Bestemmelse om, at der skulde gives en Lov med Hensyn til Majoraternes Afkæffelse, fremkommet med en saadan, men hvordan var denne Lov? Den var saadan, at den lagde det i Adelsens Haand, om den nogeninde vilde komme til at høre op at have Majorater; men jeg vil spørge, er dette en Udvikling i Grundlovens And? Alt dette er for mig afgjørende Grunde til at stille mig saaledes, at jeg, naar jeg har Saab om, at der kunde komme en Systemforandring i Regjeringen, slutter mig til dem, der ville prøve paa at faae

dette sat igjennem. Naar jeg dernæst betragter Regjeringens udenrigste Politik, da har jeg ligesaa stor Grund til at slutte mig til det herskende Systems Modstandere. Regjeringens Politik har igjennem en lang Narrække været aldeles uklar; Folkerepresentationen har aldrig fra Regjeringens Side hørt, hvordan vor Stilling er lige over for andre Magter, hvad der dog kunde være stor Grund til at oplyse os om. Ingen kender, hvorledes det egentlig hænger sammen med det Spørgsmaal, som ligger enhver dansk Mand særlig paa Hjerte; man læser Avisberetninger derom, men hører ikke fra Regjeringens Side et Ord til Oplysning i denne Henseende. Ser man derimod hen til, hvorledes Regjeringen stiller sig med Hensyn til Forsvarsvæsenet, som jo væsentlig maa antages at være vendt mod Ulandet, for at hævde Landets selvstændige Bestaaen, hvordan er da Regjeringens Stilling? Efter min Opfattelse er den en saadan, at der anvendes en saa stor Del af Landets Indtægter paa Forsvarsvæsenet, at det ikke kan antages, at det skulde være Tanken at indtage en fredelig Stilling i Europa. Det maa forudsættes, at det er denne Regjeringens Mening, hvad en tidligere Krigsminister har udtalt, at der skal stræbes hen til, at Danmark kan staa kampberedt og tage sit Parti, naar de forestaaende store Kampe begynde. Ogsaa dette har sin store Indflydelse paa det foreliggende Finantslovsforslag og affpeiler efter min Opfattelse deri Regjeringens ydre Politik. Det er blevet sagt her, at Kongen har uindskrænket Ret til at vælge til sine Ministre, hvem han vil. Deri er jeg enig, og jeg har heller ikke set, at der har været gjort noget Attentat paa denne Ret og navnlig ikke fra deres Side, der fremtræde som Forslagsstillere med Hensyn til den Sag, der var for igaar, og det Skridt, som hænger sammen dermed, der nu skal gjøres i Dag. Den ærede Rigsdagmand for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Jønger) udviklede ogsaa dette særligt og lagde os paa Hjerte, at vi maatte tage nogle Hensyn dertil. Deri er jeg enig. Men jeg vil tillade mig at spørge, er det at tage Hensyn til Kongens og Folkets Vel at holde paa en Regjering, der ikke opfylder den Fordring, som er stillet fra disse Forslagsstilleres Side, navnlig i den Adresse, der forelaa i Foraaret? Er det gavnligt at have en Regjering, der ikke er i Overensstemmelse med Mæltallet af dem, som det hele Folk har valgt? Er det Noget, der i Tidens Længde baader Folket eller Kongen? Det forekommer mig, at vor Tid ganske nylig har haft et Exempel at opvise, hvoraf man ser, hvor skadeligt dette kan være. Jeg er nu overtydet om, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds er en ligesaa kongehengiven Mand, som de 53 Forslagsstillere og jeg er, men det forekommer mig, at han i denne Henseende lægger for lidt Mærke til det, der foregaar omkring os i Verden, idet han vil have, at en saadan Fordring ikke skal blive gjort Gyldest.